

# BENKEI ANDRÁS

1923. szeptember 11. Nyíregyháza, Szabolcs vármegye -  
1991. augusztus 8. Budapest



MTI/MTVA Fotóarchívum/Sziklai Dezső

## FŐBB TISZTSÉGEI

Az MDP Nyíregyházi Városi Bizottságának első titkára	1954. május 18.–1955. szeptember
Az MSZMP Szabolcs-Szatmár Megyei Ideiglenes Intéző Bizottsága elnöke	1956. november–1957. június
Az MSZMP Szabolcs-Szatmár Megyei Bizottsága első titkára	1957. június–1963. december 7.
Az MSZMP KB tagja	1959. december 5.–1985. március 28.
Belügyminiszter	1963. december 7.–1980. június 27.

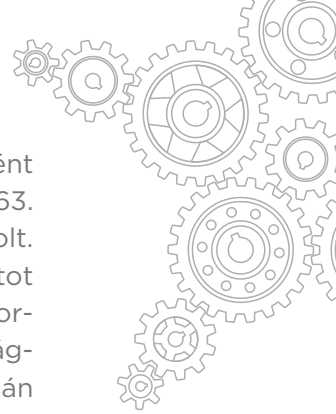
## PÁLYÁJA

Apja, Benke István napszámos volt, anyját Tóth Erzsébetnek hívták. Nevét hivatalosan 1960-ban változtatta Benkeire.

Négy polgárit végzett, majd a nyíregyházi kisvasútjavító műhelyben lett géplakatos-tanonc, segédlevelének megszerzése után az Irsai-féle Öntöde- és Gépgyárban dolgozott szakmájában. 1942. júliusban a nyíregyházi dohányfermentálóban kapott munkát. 1944. augusztusban onnan vonult be katonának. A 9. híradós zászlóaljjal 1945. januárban Ausztriába vitték, ahol áprilisban szovjet hadifogságba esett.

1948. július 6-án tért haza a Szovjetunióból, korábbi munkahelyén, a nyíregyházi dohányfermentálóban helyezkedett el. Belépett a szakszervezetbe, megválasztották az üzemi bizottság titkárává is. 1949-ben az MDP tagjelöltje, 1950-ben a párt tagja lett. 1949-ben néhány hónapig a Szabolcs-Szatmár Megyei Tanács termelési és bérfelelőse volt, majd az Élelmiszeripari Dolgozók Szakszervezete Szabolcs-Szatmár megyei bizottságának titkári feladatait látta el. 1951. decemberben kinevezték az MDP Szabolcs-Szatmár Megyei Bizottsága ipari osztályának helyettes vezetőjévé, később osztályvezetőként dolgozott ugyanott. 1954. májusban megtették a nyíregyházi városi pártbizottság első titkárának. 1955. szeptemberben egyéves pártiskolára küldték.

A forradalom alatt a fővárosban tartózkodott. 1956. november 3-án tért vissza Nyíregyházára, másnap megválasztották a Szabolcs-Szatmár megyei munkás-paraszt for-



radalmi bizottság elnökének, s még abban a hónapban a széthullott MDP utódként megalakított Magyar Szocialista Munkáspárt megyei bizottságának élére került. 1963. decemberig volt az MSZMP Szabolcs-Szatmár megyei vezetésének első embere volt. Ekkor tisztségéből felmentették, és kinevezték belügyminiszternek, amely feladatot 1980. június végéig látta el. Funkciójából fakadóan tagja volt az MSZMP KB titkos Koordinációs Bizottságának, ahol az adminisztratív KB-titkár vezetésével a bel- és igazságügyi szervek közötti informális egyeztetések zajlottak. Az MSZMP VII. kongresszusán (1959. november 30–december 5.) bekerült a Központi Bizottságba, amelynek 1985. márciusig tagja maradt. 1958. november és 1985. április között megszakításokkal – az 1967–1971. valamint az 1975–1980-as ciklust leszámítva – országgyűlési képviselő volt.

## FORRÁS

Az MDP KV Titkársága 1954. május 8-i ülésének jegyzőkönyve. Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltára M-KS 276. fond 54/313. őrzési egység. [http://www.digitarchiv.hu/faces/frameContentGenerator.jsp?ADT\\_ID=39672&MT=1](http://www.digitarchiv.hu/faces/frameContentGenerator.jsp?ADT_ID=39672&MT=1) (A letöltés dátuma: 2015. július 12.)

Friderikusz Sándor: Benkei András nyugalmazott belügyminiszter. In Friderikusz Sándor. *Hal(l)hatatlan interjúim*. Magánkiadás, Budapest, 1985. 69–73.

## IRODALOM

Kubinyi Ferenc: *Fekete lexikon*. Malomfalvi Kiadó, Budapest, 1994. 133.

Bölny József-Hubai László: *Magyarország kormányai, 1848–2004*. Ötödik, bővített és javított kiadás, Akadémiai Kiadó, Budapest, 2004. 290–291.

Tabajdy Csaba-Ungváry Krisztián: *Elhallgatott múlt. A pártállam és a belügy. A politikai rendőrség működése Magyarországon, 1956–1990*. Corvina Kiadó, Budapest, 2008. 103.